

L-ANDAMENT EKONOMIKU DINJI U L-LAQGĦAT F'WASHINGTON

EDWARD SCICLUNA /Ministru għall-Finanzi

Hmistax ilu attendejt għal-laqqgħat tal-Fond Monetarju Internazzjonali (IMF) u tal-Bank Dinji f'Washington fl-Istati Uniti, li jsiru flimkien darbtejn fis-sena. Magħhom, attendejt ukoll għal-laqqgħa tal-Ministri tal-Finanzi tal-G20, peress li Malta għandha l-presidenza tal-Kunsill tal-EU u jiena l-President tal-ECOFIN. Miegħi kelli sew lill-Gvernatur u anke lid-Deputat Gvernatur tal-Bank Ċentrali.

Għaldaqstant, irrappreżentajt lill-Unjoni Ewropea f'din il-laqqgħa flimkien ma' pajjiżi kbar bħall-Franza u l-Ġermanja li għalkemm huma Ewropej huma wkoll membri tal-G20 b'mertu tagħhom stess.

Fil-każ tal-laqqgħa tal-G20, din kienet esperjenza ġdida għalija, peress li qatt ma

attendejt għaliha qabel. Din il-laqqgħa kienet interessanti speċjalment għax ittrattat l-*early warning system*. Din hija sistema li tavża u twiddeb bil-quddiem x'jistax jkun li jinqala' b'mod negattiv lid-dinja fil-qasam finanzjarju, fil-banek eċċ. Għal din il-laqqgħa, flimkien mar-rappreżentanti tal-akbar ekonomiji tad-dinja, konna miġburin go sala magħluqa taht sigurtà stretta fejn tawna preżentazzjonijiet ta' fejn qegħdin jaraw il-perikli li tista' tiffaccja d-dinja.

Għal-lum u għall-futur qrib, l-affarijiet jidhru mill-aktar pożittivi. M'għandniex għalfejn nibzgu mill-futur, f'dak li għandu x'jaqsam mal-kummerċ u t-tkabbir ekonomiku globali. Id-dinja bdiet tiehu r-ruħ, sintendi mhux kulhadd sa jkun laħaq il-quċċata bħal ma qiegħda

tagħmel Malta għal dak li għandu x'jaqsam mat-tkabbir dinamiku u b'saħħtu. Fil-fatt waqt il-laqqgħat bilaterali li kelli f'Washington sew mar-Rating Agencies u sew mal-uffiċjali tal-IMF, jgħidulek li jiehdu gost jil-taqqgħu magħna l-Maltin, għax għal darba ma jkollhomx għalfejn jikkellmu ma' pajjiż mimli g'diedem u aħbarijiet koroh, imma ma' pajjiż (Malta) li jwassal aħbarijiet sbieħ.

Izda hemm ċirkostanzi li ma tistax tinjarahom. Jien naħseb li l-ikbar sfida għall-futur sa tkun il-kompjuters, fejn jagħmlu affarijiet b'mod awtomatiku u mekkanizzat bl-inqas intervent tal-bniedem. Dawn se jiġu fuqna iktar malajr milli naħsbu. Aħna mingħalina biss li xi darba fil-futur se jkollna karozza mingħajr xufier u dan

il-fatt jaf itellef ix-xogħol lix-xufiera tal-lum.

Però, jidher li hemm aktar xogħlijiet li jistgħu jsiru b'dan il-mod, fosthom dawk tal-*accountant* u l-ekonomista.

L-avvanzi li qegħdin isiru jidhru li se jwasslu għal sfida għat-tip ta' xogħol li se jkollu jibqa' jsir mill-bniedem, tant li dan se jissarraf f'aktar domanda għal nies b'aktar kwalifiċi u inqas domanda għal nies b'inqas kwalifiċi. Dawn huma ftit mill-isfidi li jissemmew.

Hemm ukoll sfidi globali oħrajn li jirrigwardaw il-politika, fejn fi Franza ma tinħassx daqshekk issa li jidher li l-Franċiżi mhux se jtellgħu partit estrem. Però fl-Amerka żgur għandek taqlib fl-arja. Fejn qabel kellek iktar regolamenti u iktar taxxi, issa għall-kuntrarju, kulhadd qiegħed jikkellem dwar li jonqsu t-taxxi u li jkun hemm inqas regolamenti. Jiġifieri dawn huma sfidi kbar li kienu s-sugġett ta' dawn id-diskusjonijiet mal-pajjiżi kollha tad-dinja waqt il-laqqgħat f'Washington.

Hawnhekk m'aħniex nitkellmu fuq kontinent wieħed, jew fuq x'tgħid iċ-Ċina, ir-Russja, jew l-Indja iżda qegħdin nitkellmu b'mod globali. Tajjeb li nsemmi li l-Indja hija pajjiż li se jkun għaddej bi tkabbir ekonomiku aktar qawwi minn taċ-Ċina. L-Ewropa hija l-iktar waħda kajmana, però hija ukoll pożittiva.

Minbarra dawn il-laqqgħat hemm ukoll il-laqqgħat bilaterali, fejn kull ministru u kull gvernatur jiltaqa' ma' pajjiż jew ma' istituzzjoni, fosthom l-IMF stess individwalment. Fost il-laqqgħat kelli hafna minnhom ma' aġenziji internazzjonali ta' *credit rating* fejn żammejt-hom agġornati dwar x'inhu jiġri f'pajjiżna.

Minn naħa tagħhom

huma jsegwu b'interess għax fl-interess tagħhom li jagħmlu rapport analitiku fuq pajjiżna.

Kellna wkoll diskussjonijiet ma' missjoni li l-IMF jibgħat ta' kull sena, kif ukoll ma' missjonijiet godda li se jiġu jiskrunitizzaw is-sistema tal-istabilità finanzjarja u l-istituzzjonijiet ta' pajjiżna.

Kemm jissemmew fl-aħbarijiet illum l-MFSA, il-Bank Ċentrali, l-FIAU u s-sistemi kollha tas-sigurtà speċjalment fejn tidhol l-istabilità finanzjarja! Dawn kollha jiġu skrutinizzati għax dan huwa l-mod kif tkun pro-attiv u tipprevjeni l-periklu.

Dan ifisser li min-naħa waħda trid tkabbar l-ekonomija u min-naħa l-oħra trid iżzomm kontroll fuq il-finanzi pubbliċi u ma tagħmilx djun li ma għandekx għalfejn tagħmel, xi haġa li dan il-gvern huwa kburi li qiegħed jagħmel. Però fl-aħħarnett, trid thares l-istabilità finanzjarja. U għalhekk meta naraw l-inkwiet u jibda ikun hemm ċertu instabilità, din ma tagħmilx gid għax tgerrex l-investiment u taffetwa b'mod negattiv it-tkabbir ekonomiku innifsu.

L-uniku mod li tilqa' huwa b'monitoraġġ kontinwu u dan billi l-istituzzjonijiet internazzjonali jibagħtu dawn il-missjonijiet magħmulin minn esperti biex jirrapportaw x'raw. Dawn iżzommu l-gvernijiet milli jillaxkaw biex b'mod globali d-dinja tmur 'l quddiem u ma tgħaddix minn krizijiet bħalma sfortunatament għaddiet fil-passat riċenti.

Nisperaw li għall-futur, speċjalment fil-laqqgħa li jmiss tal-Ħarifa, inkunu nistgħu nħarsu ftit lejn dawn ix-xhur bħala progress u nkunu nistgħu wkoll inbassru iktar tkabbir. Għax dan huwa l-mod kif, fl-aħħar mill-aħħar, jinfirex il-gid għall-familji.

Ix-xogħol

Sur Editur,

It-28 ta' April ma kellu ebda sinifikat għalija hlief meta ntefġet bomba fuq il-Furjana 75 sena ilu, fit-Tieni Gwerra Dinjija. Kienet xi haġa tal-biki għax bil-bomba mietu hafna Maltin, fosthom wieħed li kien għad kellu biss 34 sena. Iz-żmien jgħaddi u jtaffi.

Issa l-ferħ mess lill-Maltin. Wara 27 sena, il-ħaddiem b'paga minima

se jizdied €8 matul sentejn. Hamest elef persuna se jgawdu l-frott ta' hidmet il-Gvern Laburista. Li kienu l-oħrajn kienu jiġru jixtruhom karozzi!

Illum li qiegħda nikteb din l-ittra, huwa jum storiku għal pajjiżna. Jum storiku iehor wara l-għeluq tal-power station għax proprju llum gie ffirmat il-ftehim li bih se jibbenefikaw tant haddiema.

X'Prim Ministru għandna, u kemm huma żvinturati dawk li għal xi raġuni jew oħra għamli lin-Nazzjonalisti l-idoli tagħhom.

Imma dawn ma jarawx b'għajnejhom u jmissu b'idejhom il-gid kbir li għamel dan il-gvern?

It-tmien ewro se jehduhom imma! Kulhadd jieħu l-*bonuses* li jagħti. Hadd ma jgħid ma rridhomx għax dawn l-affarijiet ġejjin minn Gvern

Laburista.

Għadni niftakar lil Eddie Fenech Adami jgħajjat: "Ix-xogħol. Ix-xogħol. Ix-xogħol".

Imma Dr Joseph Muscat mill-kliem għadda għall-fatti u x-xogħol ġabu tant li dawk li jhaddnu jilmentaw li mhumiex qegħdin isibu ħad-diema bizzejjed.

VALERIE BORG,
il-Belt Valletta